

autora mnoho práce«, nepřekročuje kritika, zajisté nepříznivá, meze věcného posuzování vědeckého díla a nedotýká se ještě svým obsahem lidské hodnoty způsobem, jímž je soukromý obžalobce uváděn v nebezpečí, že v očích jiných lidí ztratí na předpokladu vážnosti a úcty, na níž má nárok podle své osobnosti. Nelze přisvědčiti stížnosti, že obžalovaný uvedenými projevy vytýká soukromému obžalobci naprostý nedostatek primitivního vzdělání a duševní méněcennost a že útok směřuje proti intelektu soukromého obžalobce. To nelze vyvozovati ani ze slov »neodborně opsaných s mnohými chybami«, ani z ostatních slov pozastavené stati. Že n e z a ž a l o v a n á část pozastaveného článku soukromého obžalobce snižuje, kmetský soud uznal. Tato část nezabývá se již kritikou obsahu díla soukromého obžalobce, nýbrž jen okolností, že soukromý obžalobce zneužil jména mistra Flohra tím, že dal o své újmě pod titul (díla) vytisknouti, že »sešit revidoval mistr Flohr«. Nemůže proto tato část býti důkazem o celé tendenci článku. Naopak možno právě z toho, že soukromý obžalobce dal, jak sám připouští, pod titul svého díla — ať již právem či nikoliv — vytisknouti »Revidoval Salo Flohr, mistr Prahy«, souditi, že soukromý obžalobce sám se nepovažoval za takového odborníka (hry šachové), že by v jeho díle se nemohlo vyskytnouti nic neodborného, zvláště ne neodborně opsané varianty jednotlivých otevření, nebo že použil jména mistra Flohra o důvodů reklamních. Soukromý obžalobce sám netvrdí, že by byl šachovým mistrem neb obecně uznaným odborníkem; je šachovým amatérem, který ovšem byl spisovatelsky činným, a nebyla proto snížena jeho mravní a osobní hodnota v očích šachistů a jeho spoluobčanů vůbec, pokud se v kritice jeho díla uvádí, že bylo psáno »šachovým laikem« a »neodborně«.

Čís. 5188.

Pro obor ustanovení §§ 10, 18 odst. 3 zák. čís. 126/33 sb. z. a n. se nevyžaduje, aby se rozšiřování stalo způsobem v § 6 zákona o tisku uvedeným, nýbrž stačí jakékoliv jednání, jímž se obsah zakázaného cizozemského tiskopisu dostává k vědomosti druhé osoby (na př. i pouhé jeho půjčení druhé osobě, aby si jej přečetla).

Skutková podstata přečinu podle § 18 odst. 3 zák. čís. 126/33 sb. z. a n. je ztělesněna i v pouhém překročení zákazu »rozšiřování«, aniž je třeba, by pachatel překročil zároveň i zákaz dovozu a dopravy.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1935, Zm I 1105/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl částečně po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 29. května 1934, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 2 tr. ř. obžaloby na něho vznesené pro přečin podle § 18 odst. 3 zákona čís. 126/1933 sb. z. a n., napadený rozsudek ve zprošťující části zrušil a uznal obžalovaného vinným, že dne 9. února 1934 v Děčíně překročil zákaz rozšiřování zakázaného časopisu »Das 12 Uhr Blatt-Berliner Mittagszeitung«, čímž spáchal přečin podle § 18 odst. 3 zákona ze dne 10. července 1933, čís. 126 sb. z. a n.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost státního zastupitelství je odůvodněna již s hlediska § 281 čis. 9a) tr. ř. Nálezací soud vycházel při výkladu pojmu »rozšiřování« z ustanovení § 6 zákona o tisku a ze zásad vyslovených v dosavadní judikatuře. Než právní názor nálezacího soudu je mylný.

Zákon čis. 126/1933 sb. z. a n. prohlašuje v § 18 odst. 3 za přečin přestoupení zákazu dovozu, dopravy a rozšiřování cizozemských tiskopisů a poukazuje v závorce na § 10 téhož zákona, který mluví o zákazu rozšiřování v ů b e c, stejně jako o zákazu dovozu a dopravy v ů b e c. Poukazuje tedy již gramatický výklad slov »rozšiřování v ů b e c« na to, že pro obor § 18 odst. 3 zák. čis. 126/1933 sb. z. a n. nelze pojem »rozšiřování« vykládati ve smyslu širším tak jako v § 6 tisk. zák., nýbrž v užším slova smyslu, a to tak, že zákaz »rozšiřování« podle § 10 zák. čis. 126/1933 se vztahuje na jakékoliv rozšíření tiskopisů, tedy i na pouhé půjčení jeho druhé osobě k přečtení, neboť již tím se jeho obsah dostal k vědomosti další osoby a tím byly zmařeny cíle zákonem čis. 126/1933 sb. z. a n. sledované, totiž, aby se cizozemské tiskopisy, které, byvše proto, že přímo neb nepřímo podvracejí nebo hanobí samostatnost, ústavní jednotnost, celistvost, demokraticko-republikánskou formu státu neb demokratický řád, pokud se týče, které ohrožují veřejný klid a pořádek, zákázány, do zdejšího území v ů b e c nedostaly. Stíhá-li zákon dovoz a dopravu takového cizozemského tiskopisu bez ohledu na to, zda dovoz stal se jedenkrát či vícekrát, zda byl dovezen jeden výtisk či více výtisků, zda výtisk byl určen jen pro vlastní potřebu osoby dovezší tiskopis či též pro osoby jiné, aby se jim dostal k vědomosti, kterýžto názor vysvětluje zřejmý z porovnání § 18 odst. 3 a § 10 zákona čis. 126/1933 sb. z. a n. a z gramatického výkladu slov »v ů b e c dovážen«, bylo by v odporu s tímto výkladem zákona, kdyby se pojem »rozšiřování« uvedený v §§ 10, 18 odst. 3 zák. čis. 126/1933 měl vykládati tak, jak činí nálezací soud.

Býval-li by chtěl zákonodárce v §§ 10, 18 odst. 3 zák. čis. 126/1933 sb. z. a n. postihnouti trestem jen takové rozšiřování cizozemského tiskopisu, které by odpovídalo ustanovení § 6 zák. o tisku, nebyl by musil použití slova »v ů b e c«; učinil-li tak, dal tím zřejmě na jeho, že se pro obor ustanovení §§ 10, 18 odst. 3 zák. čis. 126/1933 nevyžaduje, aby se rozšiřování stalo způsobem v § 6 zák. o tisku blíže uvedeným, že naopak stačí jakékoliv jednání, jímž se obsah cizozemského tiskopisu postiženého zákazem podle § 10, resp. zákazem vydaným před platností zák. čis. 126/1933 sb. z. a n. podle § 26 zák. čis. 6/1863 ř. z., dostává k vědomosti druhé osoby. Že bylo výslovným úmyslem zákonodárce stanovit pro cizozemský tisk přísnější opatření nežli pro tisk zdejší, plyne z důvodové zprávy vládního návrhu (tisk. čis. 1727 str. 57, 58), kde se uvádí, že časopisy vydávané v cizině nelze stavěti úplně na roveň časopisům zdejším, jelikož možnost včasného zákroku proti nim (zabavení, resp. stíhání pisatelů a zodpovědných osob) je velmi ztížena, ne-li zne-možněna. Z toho se naskytající možnost lehkého zneužití k podvratným snahám proti státu a proti veřejnému klidu a pořádku ve státě přiměla zákonodárce, aby přiznal státní správě možnost učiniti takové opatření,

jímž by takovéto zneužití bylo překaženo, a aby překročení těchto opatření ohrozil trestem.

Vzhledem k tomu, co uvedeno, je již ve skutkovém ději a v jednání obžalovaného, jak je nalézací soud zjistil —, a to již v pouhém překročení zákazu »rozšiřování« — ztělesněna skutková podstata přečinu podle § 18 odst. 3 zák. čís. 126/1933 sb. z. a n., aniž je třeba, aby pachatel překročil zároveň i zákaz dovozu a dopravy, a to nejen po stránce objektivní, nýbrž i po stránce subjektivní. Jdeť v souzeném případě o přestoupení zákazu, takže přichází zde v úvahu ustanovení § 238 tr. zák., podle něhož k tomu, aby čin byl vinníku přičítán jako přečin neb přestupek, stačí nedbalost a tato je již dána, pakli vinník neznal neb neseznámil se s předpisem, ať všeobecným neb zvláštním v úvahu přicházejícím (Altmann str. 682). Toto opomenutí vychází ostatně z vlastního zodpovídání ze obžalovaného, neboť z jeho údajů plyne, že dokonce byl mínění, že všechny noviny z Německa jsou zakázány. Jelikož je podle toho skutková podstata přečinu podle § 18 čís. 3 zák. čís. 126/1933 sb. z. a n. dána jak po stránce objektivní, tak i subjektivní, bylo uznati právem, jak se stalo.

Čís. 5189.

Bol-li pachateľ v dobe, kedy blankozmenku obektivne proti úmluve vyplnil, subjektivne v omyle o tom, aká úmluva dotyčne vyplnenia zmenky vznikla, nelze ho uznať vinným trestným činom podľa § 404 tr. zákona.

(Rozh. zo dňa 15. januára 1935, Zm III 165/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti V. F., obžalovanému zo zločinu falšovania súkromých listín, na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného vyniesol tento r o z s u d o k: Vyhovujúc zmätočnej sťažnosti z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385 čís. 1a) tr. p., zrušuje najvyšší súd rozsudky oboch súdov nižších stolíc a na základe § 326 čís. 1 tr. p. oslobodzuje obžalovaného V. F. od obžaloby pre šesť zločinov falšovania súkromých listín podľa §§ 404 a 403 čís. 1 tr. z. Útraty trestného pokračovania znáša podľa § 482 tr. p. erár. O súkromoprávnych nárokoch najvyšší súd v smysle § 487 tr. p. nerozhoduje.

D ô v o d y:

V smysle § 385 čís. 1a) podaná časť zmätočnej sťažnosti je uplatňovaná preto, že obžalovaný bol omylne za vinného uznaný, lebo subjektivne nebol si vedomý trestného činu. Táto časť zmätočnej sťažnosti je základná.

Vrchný súd uznal obžalovaného vinným zo 6 zločinov podľa § 404 a § 403 č. 1 tr. z. spáchaných tým, že v P. dňa 17. februára 1927 od A., resp. Z. D. prevzal Drom P. Ch-om podpísané 4 zmenky po 10.000 Kč a 2 zmenky po 20.000 Kč, v úhrnnej čiastke 80.000 Kč vystavené, ale